

● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA ● KULTURA

● KULTURNI DOM ŠPANSKI BORCI V USTANAVLJANJU

Doseženo spodbuja

Obdobje triletnega vključevanja kulturnega doma Španski borci v širši kulturni prostor je za nami in daje prve realnejše možnosti za temeljitejšo oceno razvojnih možnosti našega kulturnega hrama v prihodnje, še posebej pa perspektive v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Res je, da statusna ureditev doma še ni dokončna in da so programski in samoupravni organi pred dokončnim oblikovanjem, kar bo seveda tudi temeljna osnova za jasnejšo graditev programske in razvojne politike kulturnega življenja vzhodnega in širšega ljubljanskega prostora. A ne smemo pozabiti

tudi na to, da dom še ni dokončno opremljen in to otežkoča programiranje številnih aktivnosti, ki jih je v takšni hiši moč izvajati. In vendar se že danes kažejo možnosti uporabljivosti doma, ki jih do sedaj iz različnih vzrokov nismo izkoristili in je naša skupna naloga, da jih jasno opredelimo in izvedemo.

Zakaj tak začetek tega zapisa? Mar ni kar impozantna številka, da je v letu 1984 prestopilo prag doma več kot 150 tisoč obiskovalcev (skupaj s knjižnico Jožeta Mazovca in drugimi organizacijami in skupnostmi, ki imajo svoje prostore v domu), da je bilo samo decembra minulega leta v njem skoraj deset tisoč obiskovalcev, da je dom obiskovalo staro in mlado, da so bili prostori zasedeni s skoraj 250 termini nazarazličnejših aktivnosti, itn. Torej so bila sredstva, zbrana in dana v uporabo domu prek skupnosti za razvoj družbenega standarda (ki je bila žal 31. 12. 1984 ukinjena), dobro naložena in dom služi svojemu namenu. Res je, da bi globlja in bolj kritična analiza prikazala realnejše (mogoče tudi slabše) stanje, vendar se moramo vsi skupaj zavesti, da je to nov dom, ki se šele uveljavlja in še išče svojo fiziognomijo, programsko politiko, smeri za vključevanje v ljubljanski in širši kulturni prostor, a že z jasno opredelitvijo: zadovoljiti potrebe in želje delovnih ljudi in občanov.

Osnovna naloga, ki smo si jo zadali, je, da mora biti program kvaliteten, pa prilagojen razmeram okolja, v katerem dom stoji. Prav to je bila tudi osnova za dogovor o delu programa srečanja gledališč Alpe-Jadran (Goriška srečanja malih odrov), ki sta ga predstavila v Ljubljani Cankarjev dom in kulturni dom Španski borci. V našem domu smo že gostili štiri kvalitetne gledališke skupine iz Sarajeva, Zagreba, Reke in Gradca ter imeli priložnost videti kvaliteten program Goriškega srečanja, ki pa ga na žalost nismo dovolj izkoristili. Nekaj manj kot tretjino zasedena dvorana vsekakor ni odraz potreb naših delovnih ljudi in

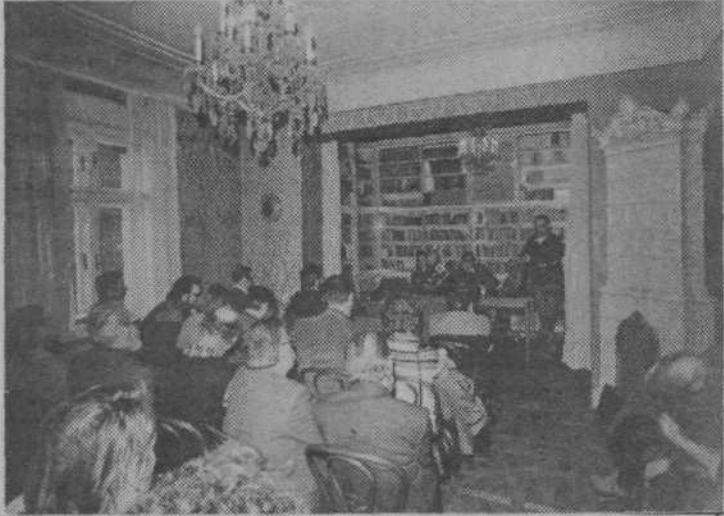
občanov po tovrstnih prireditvah. Velja pa to dejstvo temeljito analizirati in šele tako izoblikovati perspektivno mnenje. Ne v opravičilo, ampak v razmislek nekaj razmišljanj oziroma dejstev! Dom je nov (marsikdo sploh ne ve, kje stoji), nima svoje stalne publike, saj se programsko šele uveljavlja. Omejena finančna sredstva otežko-

čajo najširše informiranje o programu (česaravno je bilo glede tega za mnoge predstave veliko postorjenega, oddaljenost od centra mesta (kar je relativna stvar, saj je mimo doma speljanih pet avtobusnih linij, njih postajališče pa je tako rekoč pred domom) termin (sredi januarja), ciklus (štiri predstave v dobrem tednu) in še kaj pa so vplivali na to, da ni bil ogled predstav bolj množičen. Prav zaradi naštetih dejstev tudi še ne moremo takoj pričakovati polnih dvoran, saj gre za obdobje utrjevanja doma, v katerem se velja še trdneje organizirati, skupaj oceniti stanje kulture (tudi in predvsem amaterske glede na razmere, v katerih le-ta v naši občini dela) in na tej osnovi opredeliti naše cilje.

Priložnosti za to je veliko, še posebno v naslednjih mesecih, ko se bomo aktivno vključevali v razprave tako ZK kot SZDL o razvoju slovenske kulture tudi v našem prostoru in ko bomo, na seji skupščine kulturne skupnosti delegatsko ovrednotili in opredelili programe za naprej.

JOŽE PETEK

S predstavitev knjige Tihomirja Pinterja v prostorih društva slovenskih pisateljev — AM.

● Umetnik v ateljeju

Ob letošnjem kulturnem prazniku slovenskega naroda je Državna založba Slovenije predstavila javnosti knjigo mojstra fotografije Tihomirja Pinterja Umetnik v ateljeju. Z intervjuji likovnih ustvarjalcev jo je komentiral likovni kritik Aleksander Bassin, uredil pa Jože Snoj.

Knjiga je sad skoraj desetletnega dela, ki pa je — žal, zaradi obsega — ostala do neke mere torzo, saj so iz nje izpadli vsi od 35 let mlajši likovni ustvarjalci. Pa še taka ima veliko dokumentarno vrednost, po bogastvu fotografij in po ceni (1680 din) je že poslastica za ljubitelje lepega.

V SPOMIN

Mihu Štebetu v slovo

Decembra lani smo se krajani Novih Jars in prijatelji na ljubljanskih Zalah poslovili od Mihe Štebeta-Tineta.

Rodil se je 8. septembra 1921. leta na Gmajnici pri Komendi. Po končani osnovni šoli je pomagal očetu izdelovati lončene izdelke, kar je bil Štebetovim edini vir za preživljanje. Po očetovi smrti leta 1938 se je moral Miha zaposliti v tovarni, ker je oče zapustil osem nepreskrbljenih otrok.

Najprej se je zaposlil v tovarni Remec v Duplicu, kjer je bil vse do leta 1941. Po kapitulaciji bivše Jugoslavije se je zaradi boljšega zaslužka zaposlil v tovarni Jarše-Domžale, kjer je bil do 30. marca 1943, ko je stopil v NOV. Bojeval se je v Kamniško-zasavskem bataljonu, Slandrovi brigadi, zaščitni četi Kamniškega okrožja, bil je komandir zaščitne čete Staneta Rozmana in nato v

zaščitnem bataljonu PNOO za Gorenjsko. Po osvoboditvi je bil do leta 1946 v II. diviziji KNOJ; tedaj se je demobiliziral. Hvala mu za vse, kar je storil za boljšo bodočnost nas vseh. Naj mu bo lahka slovenska zemlja.

TONE BANČIČ

Franc Vodlan — Cveto

Dolga in težka bolezen, ki si jo premagoval kar nekaj let, Te je za vedno srla. Tvoje življenje ni bilo lahko in ne poslano z rožami. Imel si precej veliko družino, za katero si skrbel.

Izhajal si iz delavsko-kmečke družine in se že leta 1941 vključil v narodnoosvobodilno gibanje. Julija istega leta si bil mobiliziran v nemško vojsko. Od tam si pobegnil tik pred odhodom na rusko fronto in se zaradi boleznih vrnil v domači kraj Vranja peč. Leta 1943 si odšel v partizane v Dolenski dolomitski odred — minerski vod 18. divizije. Junija 1944 si bil na Golem pri Kureščku ranjen. V NOV si bil do 15. 5. 1945. Tedaj si bil vodnik minerskega odreda. Za svoje delo in hrabrost, ki si jo izkazal v NOV, si

bil odlikovan z medaljo za hrabrost in medaljo zaslug za narod. Po osvoboditvi se zaradi 65-odstotne invalidnosti in slabega zdravja nisi aktivno vključil v družbenopolitično življenje. Premalu si odšel od svojih najdražjih, star komaj 64 let. Ko so se Tvoji koraki za vedno ustavili, ko zapuščas svoje najdražje in vse ostale, se Ti organizacija ZB Bizovik zahvaljuje za vse, kar si prispeval k osvoboditvi naše domovine. Slava Ti! Naj ti bo lahka slovenska zemlja. V imenu organizacije ZB se je od njega poslovil predsednik Stane Stefančič. Organizacija ZB in krajevna skupnost Bizovik izrekata družini in vsem sorodnikom iskreno sožalje.

MB

● MLADI PIŠEJO

Delo aktiva mladih dopisnikov se nadaljuje

Sejna soba stavbe družbenopolitičnih organizacij, Ob Ljubljani 42, je zasedena vsak prvi torek v mesecu — tam se namreč že osmo leto sestajamo mladi dopisniki naše občine.

Prvo sejo smo sklicali že kar na začetku šolskega leta. Sprejeli smo svoj delovni program, konstituirali vodstvo in se dogovorili, kako in kje bodo potekale seje. Začetna zagnanost pa se je odražala tudi na vseh dosedanjih sejah. Tako smo spoznali značilnosti reportaže in potopisa, pogovorili smo se o problemih srednješolske mladine, Tatjana Klepac nas je seznanila z akcijami ob 40-letnici osvoboditve mesta Ljubljane. Seveda pa je to le del našega kar obsežnega programa, ki — kot kaže — tudi letos ne bo ostal le mrtva črka na papirju.

Predsednica aktiva, Karmen Ogulin

● Delo v pionirski hranilnici

Zvonec odzvonil konec zadnje ure in zapodimo se po stopnicah v jedilnico na kosilo.

»Kaj boš dames delal?« slišiš sleherni terek v družbi treh deklet. Krago se za boljše mesto v pionirski hranilnici, čeprav so skoraj vsa enako težka in zahtevna. »Jaz bom vpisoval zneske v knjižice in na kartone,« reče prva. »Ne, ne boš! Ze cel mesec to počneš. Jaz naj bom pa spet pri bla-

gajni, da se mi bo zmešalo od številk!« A druga ne popusti: »Jaz ne znam delati pri blagajni.«

»Spori med vesisilama,« blekne mimoidoči duhovitež.

»Zapri, da ne boš nosil posledic!« mu zagrozi ena od njiju in že se ne menita več zanj. Spor se nadaljuje, dokler ga ne prekine šef hranilnice — memoria. Ona tudi odloči in mesto na koncu dobi tista, ki »bi se ji zme-

salo ob drobižu.« Zadovoljno se muza poraženki.

Tretji se tega dne očitno ne da prepirati. Ta mora sestiti za blagajno k prvi, saj sta pri blagajni vedno dve.

Nekaj časa za »kamermana« dogajanje ni zanimivo, a ne za dolgo.

»Ne,« se prime za glavo tista, ki vpisuje zneske. Drugi se ob njenem kriku zdrznejo. »Zmotila si se. Ali ne veš, koliko je petkrat dvanajset!« jo kara soseda. »Sestideset!« se pohvali prviček. »Vidiš, se ta zna bolje množiti od tebe,« posmehljivo nagaja nesrečni sodelavka. »Ti pa se nikdar ne zmotiš kajne!« Tretja ne odgovori nič.

a tudi prva utihne, saj se nabere pred njo kup drobiža. Za hrbtno slišijo nekoga, ki zahteva denar ali življenje. Ne zmenijo se zanj in delajo naprej.

»Snajilke pričenjajo z delom, kuharice odhajajo domov. Ura je pol dveh popoldne, čas, ko se hranilnica zapre. Le delavke s tovarišico ostanejo in preštevajo denar. Večkrat se pojavi napaka in še enkrat morajo prešteti ves denar. Ko je denar prešteti, kartoni urejeni in računalniki pospravljeni, tovarišica zaklene vrata.

Valerija Babji, 7. d
OŠ Jože Moškrič-Ciril

● Program kulturnega doma Španski borci za februar

Februarski program kulturnega doma Španski borci

14. februarja ob 18. uri — Velika dvorana POČASTITEV SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA v izvedbi skupin občinske ZKO

14. februarja ob 9. uri in ob 10.30

KULTURNI DAN ZA OSNOVNE ŠOLE OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE v izvedbi gojencev glasbene šole Ljubljana Moste-Polje

14. februarja ob 18. uri — Mala dvorana

Prikaz diapozitivov in predavanje s popotovanja po Severni in Južni Ameriki. Predava Zvone Šeruga. Prodaja vstopnic uro pred predstavo

19. februarja ob 9. uri in ob 10.30

KULTURNI DAN ZA OSNOVNE ŠOLE OBČINE LJUBLJANA MOSTE-POLJE v izvedbi gojencev glasbene šole Ljubljana Moste-Polje

21. februarja ob 19.30

M. Frayn. HRUP ZA ODRUM (komedija). Gostuje Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica. Režija Boris Kobal

22. februarja ob 20. uri

Celovečerni koncert Koroškega partizanskega pevskega zbora.

P. O.

Na sliki je prizor iz komedije HRUP ZA ODRUM, ki jo bo 21. februarja uprizorilo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice

V mesecu februarju bo zveza kulturnih organizacij Lj. Moste-Polje pripravila še dva posveta, oba v prostorih kulturnega doma Španski borci, in sicer v ponedeljek, 18. februarja ob 13. uri posvet s predsedniki kulturno-umetniških društev in skupin ter ob 18. uri posvet z mentorji plesnih skupin.

S predsedniki društev in skupin se bomo pogovorili o trenutnem stanju v društvih, kako daleč so pri realizaciji oziroma pripravah zastavljenih programov, o medsebojnem sodelovanju in reševanju morebitnih problemov in težav, ki spremljajo društva pri njihovem delu.

Na posvetu z mentorji plesnih skupin pa bo govor zlasti o pripravah na občinsko srečanje, o kraju in datumu prireditve, o samem programu ter o možnostih predstavitve plesnih skupin tako v KS in občini kakor tudi v širšem ljubljanskem prostoru (medobčinsko sodelovanje).

V zvezi z razpisom združenja gledaliških skupin Slovenije pri zvezi kulturnih organizacij Slovenije za udeležbo na zaključnem XV. jubilejnim srečanju slovenskih lutkarjev, ki bo letos od 28. do 30. marca v Novi Gorici, bo ZKO Ljubljana Moste-Polje pripravila srečanje moških lutkovnih skupin, in sicer v petek, 22. februarja, od devete ure dalje v kulturnem domu Španski borci. Predstave si bo ogledala tudi posebna komisija republiške ZKO, jih strokovno ocenila in odločila, da se bo katera od skupin udeležila zaključnega srečanja v Novi Gorici. Vabljeni!

KNJIŽNICA JOŽETA MAZOVCA

V razstavnem prostoru knjižnice Jožeta Mazovca (kulturni dom Španski borci) Zaloška 61 je bila 6. februarja v počastitev kulturnega praznika odprta RAZSTAVA RISB IN AKVARELOV Antona Plestenjaka z VEČEROM POEZIJE Jožeta Snoja. Razstava bo odprta do 27. februarja 1985.

Delček sicer obsežnega opusa umetniških stvaritev Antona Plestenjaka nam kaže zrelo osebnost, mojstra, ki se je s trdim delom in razmišljanjem dokopal do čistega in hkrati ekspresivnega izraza. Njegove risbe s flomastri, pa naj gre za podobe surove razbrzdanih planin ali za pomenljivo simbolično drevje, razkrivajo njegova globlja hotenja. Slikarju namreč ne gre le za registracijo nekega naravnega pojava, ampak za nekaj več — predvsem za njegov odsev v človeški duši. Hkrati z iskanjem globlje izpovedne vsebine pa Plestenjaka zanimajo tudi izrazito likovna vprašanja: v risbah se odražajo v krepki potezi in formulaciji likov, ki so polni notranje napetosti, v akvarelih pa predvsem v sproščeni nanosih prosojnih barv, ki se sicer prekrivajo, pa vendar ohranjajo temeljno draž spontanega akvarela — prosojnost.

IVAN SEDEJ

